

дезадаптивної поведінки. Використання цієї стратегії зумовлено недостатнім розвитком копінг-ресурсів і навичок активного вирішення проблем. Однак, вона може мати адекватний або неадекватний характер залежно від конкретної стресової ситуації, віку та стану ресурсної системи особистості.

Список використаних джерел

1. Стресостійкість як особистісна властивість керівників-лідерів закладів середньої освіти : навчальний посібник / Н. Лебідь. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. – 36 с.
2. Когут О.О. Психологія стресостійкості особистості : монографія. Кривий Ріг : ДЮІ МВС України, 2021. 435 с.
3. Комунікативні технології інформаційного суспільства : монографія. / А.І. Гусєв, Н.О. Довгань, О.В. Івачевська, Н.С. Малєєва, І.В. Петренко; за наук. ред. А.І. Гусєва. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. 142 с.

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ НА УРОКАХ З ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ

Ю. М. Біль, Н. Б. Грицай

Рівненський державний гуманітарний університет

Одним із наскрізних умінь, визначених у Концепції Нової української школи, є вміння творити (творчість) [4, с. 12-13]. У Державному стандарті базової середньої школи воно звучить «діяти творчо», що передбачає «креативне мислення, продукування нових ідей, добросесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, умінь випробувати нові ідеї» [7, с. 5].

Сучасному суспільству потрібні генератори ідей, інноватори, креативні та проактивні особистості. Саме тому розвиток творчих здібностей учнів, формування в них креативного мислення є важливим завданням закладів загальної середньої освіти.

Творчі умінь та здібності учнів були предметом дослідження В. Амелкіна, Н. Бойко, Ю. Бондар, Л. Бурман, Н. Зеленкової, А. Крамаренко, О. Пермякова [5], Л. Шелестової та ін.

Розвиток творчих здібностей учнів на уроках фізики вивчали В. Бузько, О. Войтович [1], А. Давиденко, В. Лазарчук, на уроках хімії – І. Жбора, О. Задорожна, Т. Малаховська, Т. Ремезюк, І. Стерчо, на уроках біології – Л. Дяченко, Т. Піскун [6], О. Тригуба, С. Яланська та ін.

Для розвитку творчості школярів необхідне використання спеціальних завдань, які так і називають – творчі завдання. У контексті пропонованого дослідження особливої уваги заслуговують публікації С. Галушко, Л. Галушко [2] та О. Князевої [3].

Мета статті: розкрити сутність поняття «творчі завдання» та їхні особливості на уроках природничої освітньої галузі.

На уроках природничих предметів (фізики, хімії, біології) застосовують різноманітні завдання для учнів. Одні з них мають репродуктивний характер і передбачають чітке відтворення навчальної інформації. Інші завдання полягають у виконанні певних дій за визначеним алгоритмом або пошук відповіді за наведеним прикладом. Проте найскладнішими і водночас найцікавішими є завдання, які передбачають самостійний пошук способів розв'язання і отримання необхідного результату, формулювання гіпотез та її перевірку, пропонування нових ідей, які стосуються вивченої теми, застосування знань в нестандартних ситуаціях та ін.

Творчі завдання – це завдання, які передбачають наявність певних суперечностей, які в той же час стимулюють пізнавальний інтерес та пізнавальну активність, мотивують до відкриття нового та незвіданого, до пошуків варіантів вирішення проблеми.

Отже, творчими завданнями вважають ті з них, які не мають чітко передбачуваної відповіді і допускають альтернативні варіанти їх розв'язання. Творчі завдання спрямовані не на перевірку рівня засвоєних учнями знань, а на вміння застосовувати ці знання в нових ситуаціях. Тобто можна стверджувати, що творчі завдання є компетентісно орієнтованими.

Для створення вчителем творчих завдань з природничих предметів є багато можливостей, адже йдеться про науки, які вивчають природу навколо нас.

Зокрема, в шкільних підручниках біології, фізики та хімії міститься ціла низка різноманітних творчих завдань, аналіз яких буде представлено в наших наступних наукових публікаціях.

Список використаних джерел

1. Войтович О. П. Розвиток творчих здібностей учнів у ході виконання фронтальних лабораторних робіт з фізики. Наукові записки. 2009. Вип. 82. Ч. 2. С. 307-311.
2. Галушко С. М., Галушко Л. Б. Методика використання творчих завдань на уроках хімії. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Сер.: Педагогічні науки. 2016. № 32. С. 158-165.
3. Князева О. В. Розвиток особистості учня як результат технології використання творчих завдань. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2010. № 54. С. 98-101.
4. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи (ухвалено рішенням колегії МОН 27.10.2016). URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczercziya> (дата звернення: 05.10.2023).

5. Пермяков О. А., Зеленкова Н. І., Бурман Л. В. Формування творчих здібностей учнів засобами нових педагогічних технологій. Педагогіка вищої та середньої школи. 2012. Вип. 35. С. 371-378.
6. Піскун Т. О. Розвиток творчих здібностей учнів на уроках біології та в позаурочний час. Таврійський вісник освіти. 2015. № 3. С. 169-174.
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://www.kmu.gov.ua/nras/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898> (дата звернення: 20.10.2023).

СКОЛІОЗ - НАЙПОШИРЕНІШЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ.

О. С. Безкоровайна, В.М. Закалюжний

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Лікарі стверджують, що навантаження сучасних школярів можна порівняти з навантаженнями космонавтів. За статистикою, до першого класу приходять абсолютно здоровими близько 20% дітей, а от серед випускників шкіл здорових юнаків і дівчат налічується лише 3%. Число школярів із хронічними хворобами неухильно зростає. А це вже проблема не тільки сьогодні, а й нашого майбутнього. Головну роль у розвитку проблем зі спиною відіграє спосіб життя. Гіподинамія, відсутність занять спортом, носіння важкого ранця на одному плечі, викривлене положення тіла під час сидіння за робочим місцем – усе це загрожує здоров'ю хребта дитини [1-6].

Поширеним захворюванням школярів є викривлення хребта – сколіоз. Набута в дитинстві хвороба потім довго і болісно нагадує про себе в дорослому житті асиметричною поставою, болями та іншими проблемами спини. Вважається, що дівчатка більш схильні до розвитку сколіозу, ніж хлопчики. Це пояснюється тим, що у хлопчиків більш розвинена м'язова тканина, яка допомагає утримувати хребет у правильному положенні, тому дівчата потребують занять фізичними вправами не менше, а навіть більше, ніж хлопці.

Підступність захворювання в тому, що воно підкрадається непомітно. Довгий час дитина не відчуває дискомфорту, а візуальні прояви практично непомітні. Для сколіозу характері асиметрія плечей, хребта та тазу дитини. Однак, істотні викривлення, що одразу впадають в око, характерні для занедбаних стадій хвороби. А що раніше хвороба буде виявлена і вжиті заходи для її подолання, то менш тривалим і складним буде лікування. Тому навіть якщо постава дитини виглядає нормально, профілактичний огляд фахівця двічі на рік не завадить.